

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/217/2016
Identifikačné číslo spisu:	1708899134
Dátum vydania rozhodnutia:	12.12.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Siebenstichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1708899134.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkýň 1/ U. T. bývajúcej v J. a 2/ U. T. bývajúcej v J., zastúpených JUDr. Pavlom Mičunekom, advokátom so sídlom v Pezinku, Holubyho č. 37, proti žalovanej J. D. bývajúcej v J., zastúpenej JUDr. Adriánou Grendovou, so sídlom v Bratislave, Mickiewiczova č. 2, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a o určenie hraníc medzi pozemkami, vedenej na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 4 C 81/2008, o dovolaní žalobkýň proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 26. júna 2014 sp. zn. 3 Co 233/2012, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobkyne 1/ a 2/ sa v konaní domáhali a/ určenia, že sú vlastníčky časti pozemku vedeného ako parcela č. 4253/1 - P5 vo výmere 15 m², P4 o výmere 12 m², P3 vo výmere 8 m² a časti pozemku vedeného ako parcela č. 4254 - P2 vo výmere 28 m², P1 vo výmere 35 m² a b/ určenia hraníc medzi pozemkami v katastrálnom území J., ktoré sú vedené ako parcela č. 4256 a 4258 a pozemkami vedenými ako parcela č. 4253/1 a 4253/2 a 4254. Pôvodná žalovaná 1/ [zomrelá P. T., ktorá naposledy bývala v J. (J. D. je jej právnou nástupkyňou)] a J. D. sa vzájomným návrhom domáhali určenia hraníc medzi pozemkami vedenými ako parcela č. 4255, parcela č. 4256 (v spoluvlastníctve žalobkýň 1/ a 2/) a parcela č. 4253 a 4254 (vo vlastníctve osôb na žalovanej strane).

2. Okresný súd Pezinok (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 3. apríla 2012 č.k. 4 C 81/2008-308 zamietol žalobu s odôvodnením, že k nadobudnutiu vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam žalobkyňami vydržaním nedošlo. I keď výsledky vykonaného dokazovania preukázali, že z ich strany bola splnená podmienka desaťročnej nepretržitej držby a že ide o spôsobilý predmet vydržania, nebola preukázaná dobromyseľnosť a oprávnenosť ich držby v zmysle § 134 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie v celom rozsahu zamietol aj vzájomný návrh (protižalobu), a to s odôvodnením že na požadovanom určení žalovanej strany nie je daný naliehavý právny záujem; i keby sa totiž protižalobe vyhovel, právne postavenie tejto strany by sa nezmenilo. O trovách konania rozhodol

súd prvej inštancie podľa § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

3. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkýň 1/ a 2/ rozsudkom z 26. júna 2014 sp. zn. 3 Co 233/2012 napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny s tým, že sa stotožnil s jeho odôvodnením (§ 219 ods. 1 a2 O.s.p.). Aj podľa jeho názoru žalobkyne nenadobudli vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam, lebo nepreukázali svoju dobromyseľnosť, že pozemky užívajú tak, ako ich kúpili, resp. zdedili. V konaní nepredložili žiadny dôkaz, z ktorého by bolo možné nadobudnúť presvedčenie, že sa stali vlastníčkami časti nehnuteľnosti vedenej ako parcela č. 4253/1 a parcela č. 4254. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu výsledky vykonaného dokazovania nedávali žiadny dôvod pre záver o existencii nejakej skutočnosti, na základe ktorej by sa žalobkyne dôvodne mohli domnievať, že oprávnené držiteľky predmetu sporu.

4. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie žalobkyne s tým, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Poukázali na to, že súd neakceptoval ich dôkazy preukazujúce, že nielen žalobkyne, ale už aj ich právni predchodcovia boli so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľní v tom, že predmetné nehnuteľnosti užívajú ako svoje. Namietali, že odvolací súd sa nesprávne vyporiadal s právnou argumentáciou o oprávnenosti a nepretržitosti ich držby, neprihliadol na nespochybniteľný dôkaz - kúpnu zmluvu zo 7. mája 1968, ktorou nadobudli nehnuteľnosti spolu vo výmere 1 360 m², avšak podľa aktuálneho listu vlastníctva majú výmeru len 1 273 m², teda o 87 m² menej. Prípustnosť dovolania vyvodzovali z ustanovenia § 237 písm. c/ O.s.p.; tvrdili, že plnú moc udelili 12. apríla 2001 ich zástupcovi len na konanie pred súdom prvej inštancie, teda nie aj pred odvolacím súdom. Žiadali buď napadnutý rozsudok zrušiť (a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie), alebo zmeniť a ich žalobe vyhovieť; žiadali tiež priznať náhradu trov dovolacieho konania.

5. Žalovaná sa k dovolaniu písomne nevyjadрила.

6. Žalobkyne doplnili dovolanie podaním zo dňa 21. januára 2016, v ktorom uviedli, že žalovaná strana (ani jej právni predchodcovia) spornú časť výmery nikdy nekúpila, neužívala, preto s ňou ani nemohla disponovať.

7. Dovolanie bolo podané 14. októbra 2014. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

9. Dovolanie je procesný úkon strany adresovaný súdu. Dovolateľ ním prejavuje vôľu vyvolať účinok spočívajúci v uskutočnení dovolacieho prieskumu.

9.1. Dovolaná podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých podľa vtedy účinnej právnej úpravy nebol daný dôvod pre odmietnutie dovolania ani pre zastavenie konania, vyvolali procesný účinok umožňujúci a zároveň prikazujúci dovolaciemu súdu uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

9.2. Tie dovolania podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých bol podľa vtedy účinnej právnej úpravy daný dôvod na zastavenie dovolacieho konania alebo odmietnutie dovolania, tento procesný účinok nemali (porovnaj tiež I. ÚS 4/2011 a II. ÚS 172/03).

10. Zohľadňujúc vzájomnú koreláciu ustanovení § 470 ods. 1 CSP a § 470 ods. 2 CSP dovolací súd konštatuje, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem (viď § 470 ods. 1 CSP), rešpektuje ale procesný účinok tých dovolaní uvedených v bode 9.1., ktorý zostal zachovaný aj po 30. júni 2016 (viď § 470 ods. 2 CSP). V dôsledku toho platí, že

ustanovenia novej, od 1. júla 2016 účinnej, právnej úpravy o dovolaní a dovolacom konaní sa v prípade týchto dovolaní nemôžu uplatniť v plnom rozsahu hneď od uvedeného dňa, v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Úplná aplikabilita týchto ustanovení novej právnej úpravy sa uplatní až pri dovolaniach podaných od uvedeného dňa. Opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný (viď tiež závery vyjadrené v rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 36/1995).

11. Podľa právneho stavu účinného v čase podania dovolania bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (viď § 236 ods. 1 O.s.p.). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzovalo ustanovenie § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k závažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 O.s.p.

12. V danom prípade je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nemá znaky tých rozsudkov uvedených v § 238 O.s.p., proti ktorým bolo dovolanie prípustné.

13. Dovolanie žalobkýň by vzhľadom na vyššie uvedené vyvolalo nimi sledovaný procesný účinok iba vtedy, ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. Vady konania v zmysle § 237 písm. a/, b/, d/, e/ a g/ O.s.p. neboli v dovolaní namietané a v dovolacom konaní ich existencia ani nevyšla najavo. Prípustnosť podaného dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

14. S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mal dopustiť odvolací súd, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či konanie na odvolacom súde je postihnuté dovolaťkami tvrdenu vadou v zmysle § 237 písm. c/ O.s.p.

14.1. Podľa § 237 písm. c/ O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený.

14.2. Žalobkyne vyvodzovali existenciu tejto procesnej vady tvrdiac, že zastúpené boli len v konaní pred súdom prvej inštancie, nie však v odvolacom konaní. Ich dovolacia argumentácia vychádza z nesprávnej interpretácie § 237 písm. c/ O.s.p. Toto ustanovenie totiž dopadá výlučne na situáciu, v ktorej: a/ účastník nemal procesnú spôsobilosť a (zároveň) b/ nebol riadne zastúpený.

14.3. V danom prípade žalobkyne majú procesnú spôsobilosť, preto už z tohto dôvodu (i keby aj neboli v dovolacom konaní zastúpené) nemohlo na ich strane dôjsť k nimi namietanej procesnej vade.

15. Žalobkyne v dovolaní ďalej namietli, že rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

15.1. Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

15.2. Nesprávne právne posúdenie veci bolo do 30. júna 2016 považované za relevantný dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., ktorý ale mohol byť úspešne uplatnený iba v procesne prípustnom dovolaní. Do uvedeného dňa nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladalo (viď najmä judikát R 54/2012, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Nešlo totiž o vadu konania v zmysle § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by podľa § 238 O.s.p. zakladal prípustnosť dovolania.

16. K námietke žalobkýň, že súd nevykonával nimi navrhované dôkazy, dovolací súd uvádza, že prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. nezakladalo do 30. júna 2016 ani nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, prípadné nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na závery

vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993 a v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012.

17. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalobkýň, ktoré bolo v danom prípade podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 procesne neprípustné, nevyvolalo procesný účinok umožňujúci dovolaciemu súdu, aby uskutočnil meritórny dovolací prieskum napadnutého rozsudku.

18. Najvyšší súd procesne neprípustné dovolanie odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP.

19. Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.